

vinice Kelerka

Prosecká 83/96, Praha 9 – Prosek
50°6'56.238"N, 14°29'30.777"E

Už v dávných dobách byl na hranici Libně a Proseka, na Nebeských horách pod kostelem sv. Václava, zmiňován pramen Kelerka, který se nacházel pod stejnojmennou usedlostí a vyvěral ve vinohradu. Ten vznikl, tak jako většina dnes již zaniklých Vysočanských a Libeňských vinic nad Rokytkou, ve 14. století, známým výnosem panovníka Karla IV. Vinohrady tak mohly být zakládány na veškeré volné půdě do vzdálenosti tří mil od hlavního města. Zakladatelé vinic pak byli odměnou na dvanáct let osvobozeni od placení daní. Po dobách velkého rozmachu však následovaly doby válečných konfliktů. Zemí zle poznamenaly husitské nájezdy i třicetiletá válka. Původní zemědělská usedlost byla nakonec zničena při požáru v roce 1868. Vinice pak zanikla v první polovině dvacátého století. V roce 2018 byl ze soukromé iniciativy vinohrad Kelerka na ploše necelých tří hektarů obnoven a bylo na něm vysázeno pět odrůd vinné révy.

MHD spojení: Metro C (Prosek)
Trolejbus – 58 (Kelerka)

vinice Strahovského kláštera

Strahovské nádvoří 1/132, Praha 1 – Hradčany
50°05'13.5"N 14°23'25.3"E

Na svazích pod Petřínem se réva pěstovala pravděpodobně již před příchodem premonstrátů v roce 1143. Ve 14. století tu tvořila téměř souvislou plochu, než i zde ustoupila v průběhu 18. a 19. století zahradám a sadům. Dnes Strahovskému klášteru patří dvě menší vinice. Trojúhelníková stupňovitá Vyhlička s vinicí, položená jihovýchodně, přiléhá k Opatšké zahradě přímo nad cestou Raoula Wallenberga obkružující Velkou strahovskou zahradu. Za pohledem na překrásné panorama Hradu a Malé Strany se sem vydávají davy turistů. Vznikla podle návrhu architekta Otakara Kuči a je umístěna na pozvolných terasách. Keře odrůdy Hibernál mají funkci produkční i okrasnou. Druhá, o něco větší Hibernál, umístěná jižně při zdi Konventní zahrady, není veřejně přístupná. Hrozny slouží potřebám klášterní kuchyně.

Výklad průvodce v lokalitě Svatojánské vinice.

MHD spojení: Tramvaj – 22, 23 (Pohořelec)

vinice Vyšehradské kapituly

K Rotundě 100/10, Praha 2 – Vyšehrad
50°03'48.6"N 14°25'11.0"E

Vinice Královské kolegiátní kapituly sv. Petra a Pavla není na Vyšehradě jediná, zato je tu největší. Nalézá se za zdmi zahrady Nového děkanství, tedy současného sídla kapituly. Tu založil před 950 lety první český král Vratislav, který vymohl, aby tato kapitula byla přímo podřízena papežské kurii. Jako významná církevní instituce vlastnila rozsáhlé pozemky, včetně viničních. Produkční vinohrad vysazený v roce 2002 je tak připomínkou slavné tradice. S návrhem vinice v zahradě obkružující Velkou strahovskou zahradu. Za pohledem na překrásné panorama Hradu a Malé Strany se sem vydávají davy turistů. Vznikla podle návrhu architekta Otakara Kuči a je umístěna na pozvolných terasách. Keře odrůdy Hibernál mají funkci produkční i okrasnou. Druhá, o něco větší Hibernál, umístěná jižně při zdi Konventní zahrady, není veřejně přístupná. Hrozny slouží potřebám klášterní kuchyně.

Výklad průvodce v lokalitě vinice NKP Vyšehrad.

MHD spojení: Metro C (Vyšehrad)
Tramvaj – 2, 3, 7, 17 (Výtoň), 7, 14, 18 (Albertov) | Přívoz P5

vinice Albertov

Na Slupi 2103/2c, Praha 2 – Nové Město
50°03'57.3"N 14°25'23.8"E

Jednu z nejmladších pražských vinic najdeme na unikátním místě, kde se stýkají nejen čtyři městské části – Nové Město, Vyšehrad, Vinohrady a Nusle, ale také historie se současností. V zahradě moderního apartmánového komplexu, přiléhající přímo na středověkou zeď novoměstských hradeb, nechal majitel areálu v roce 2009 založit soukromou vinici. Osázena je tradičními odrůdami Rulandským modrým a Ryzlinkem rýnským, ale i nově vyšlechtěnou odrůdou Fénix. Asi 850 keřů je vedených postaru systémem „na hlavu“. S romantickým altánem je připomínkou vinařské tradice, kde k ní odkazovala už jen řada místních názvů. Vedle Vinohrad či Viničné ulice například i Vinného potoka. Tak se totiž nazýval Botič vinoucí se mezi Vyšehradem a vinicemi na jižních stráních vrchu Větrov v dobách, než i zde réva uvolnila místo městu.

MHD spojení: Tramvaj – 7, 14, 18 (Ostrčilovo náměstí)

Vinice Máchalka

Prosecká 906/34b, Praha 9 – Prosek
50°06'53.2"N 14°29'22.7"E

Tradice vinohradnictví na svazích pod Prosekem, tehdejší „Prosíkem“, sahá až do dob císaře Karla IV. Osvícený panovník se velmi zasloužil o mohutný rozvoj vinařství v Praze, a právě stráně nad Vysočany, kterým se v té době říkalo „Na nebeských horách“, byly pro pěstování vína více než vhodné. Svůj nynější název nese vinice po majiteli z půli 19. století Josefu Máchalovi, který zde vinařil před tím, než oblast pomalu ustoupila rozvíjejícímu se městu. Ve 20. století byl svah osazen meruňkovým sadem a teprve v roce 1996 vzniká Vinařské družstvo sv. Václav. To za významné pomoci radnice MČ Praha 9 dokázalo vinici obnovit. Na zhruba 2 ha se zde pěstuje Ryzlink rýnský, Müller Thurgau, Rulandské bílé, Chardonnay, Muškát moravský a také tři modré odrůdy. Z vinice je krásný výhled na městskou část Vysočany a návštěvníkům nabízí velmi příjemné posezení se sklenkou vína. O vinici Máchalka nyní pečuje skupina nadšenců, kteří jsou hrdými pokračovateli vinařské tradice, jež je dlouhá více než šest století.

MHD spojení: Metro C (Prosek) Trolejbus – 58 (Kelerka)

vinice Baba

Paťanka 200/4, Praha 6 – Dejvice
50°06'55.2"N 14°23'21.7"E

Vinice Baba leží v chráněném území a je jedinou certifikovanou biovinicí v Praze. Šetrné zacházení s vinnou révou dává vznik jedinečným biovinům a umožňuje výskyt vzácných druhů flóry a fauny (ještěrka smaragdová či mexický kaktus nopál). Tradice vinice sahá až do 15. st. a vlády českého krále Václava IV. Na území dnešní funkcionalistické vilové čtvrti bývalo 130 vinic, které postupně zanikaly v důsledku třicetileté války a po r. 1922 zástavbou Dejvic, Hanspaulky a Baby. To jediné, co z nich zůstalo, jsou názvy uliční sítě a zřícenina Baba, původně viničný letohrádek, z roku 1650. Viničná trať Baba s tisícovkou hlav Pinot Noir a Neronet byla obnovena v 90. letech a dnes se o ni v souladu s přírodou stará pořádná „baba“, majitelka paní Dita Jandová. Břidlicové podloží dodává zdejší červeným, růžovým a perlivým vínům jedinečnou mineralitu a chuť. Po dohodě s majitelkou můžete vinici navštívit, vína degustovat, nebo si ji pronajmout na společenské akce.

MHD spojení: Tramvaj – 8, 18 (Nádraží Podbaba)
Autobus – 107, 147, 160, 340, 350, 355 (Nádraží Podbaba)

vinice Pod Vyšehradem

Podolské nábřeží 157, Praha 4 – Podolí
50°03'46.0"N 14°25'05.6"E

Na jižním svahu Vyšehradu se réva dařilo od středověku. Bývalo tu několik rozsáhlých vinic, které postupně zanikly. Réva se dochovala u dřevěného vyhlídkového pavilónu nad Vltavou, který patřil k viniční usedlosti Neumanka. Na jejích pozemcích a na pozemcích dalších někdejších vinic nechal před 1. sv. válkou český chirurg a rentgenolog prof. Rudolf Jedlička vybudovat velkorysý areál komplexní zdravotnické péče. Zahřnoval i produkční zahrady včetně vinohradu. Od 50. let 20. st. zde sídlí Ústav pro péči o matku a dítě v Podolí. Vinice téměř zanikla, vyhlídkový altán však zůstal. V roce 2013 se sem ze soukromé iniciativy zahradníků vrátila i réva – nejprve pod jižní, roku 2014 také pod východní část hradební zdi a v roce 2016 i na jižní svah: jmenovitě odrůdy Cabernet Cortis, Kofranka a Saphira. Vinice se nachází ve vyhrazené zeleni areálu UPMD, přesto je pro veřejnost, při zachování určitých pravidel chování, volně přístupná.

Výklad průvodce v lokalitě vinice NKP Vyšehrad.

MHD spojení: Tramvaj – 2, 3, 17 (Podolská vodárna)
Autobus – 134 (Podolská vodárna)

vinice NKP Vyšehrad

Vyšehrad čp. 161, Praha 2 – Vyšehrad
50°03'47.3"N 14°25'01.4"E

Vinná réva se na slunných svazích Vyšehradu pěstovala již od středověku. Po třicetileté válce začaly vinice v sousloví s výstavbou barokního opevnění zanikat. Jejich návrat přišel roku 2006 kdy vznikly tři malé vinice doprovázející vyhlídkovou cestu kolem Purkrabství. Vinice o celkové ploše 540 m² jsou koncipovány jako střešní zahrady na mělké navázce nad Gotickým sklepem a novodobou přístavbou Purkrabství. Jsou zde pěstovány vyšehradskou skálu před důsledky vodní eroze. V roce 2023 zde bylo vyprodukováno celkem 38 l suchého červeného a 150 l bílého zemského vína, které je stáčeno do lahví a slouží k reprezentačním účelům NKP Vyšehrad.

MHD spojení: Metro C (Vyšehrad)
Tramvaj – 2, 3, 7, 17 (Výtoň), 7, 14, 18 (Albertov)
Přívoz P5

vinice Svatojánská

Úvoz 11, Praha 1 – Hradčany
50°05'15.9"N 14°23'31.1"E

Rozkládá se v úzkém pruhu podél zdi lemující ulici Úvoz až k domu původního viničního lisu, za kterým pokračuje ve spodní části zahrady. Stejně jako vinice kolem Strahovského kláštera i zdejší část petřinských vinic v minulosti patřila Královské kanonii premonstrátů na Strahově. V současné době je majetkem Hlavního města Prahy a pečuje o ni Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy. Původně zcela zaniklá vinice byla v roce 2004 obnovena a postupně rozšiřována až do dnešní podoby. Pojmenování Svatojánská bylo vybráno podle nedalekého kostela sv. Jana Křtitele, zrušeného během josefínských reforem. Na vinici jsou pěstovány odrůdy Phoenix, Festivalny, Rulandské bílé a Neronet.

MHD spojení: Tramvaj – 22, 23 (Pohořelec)

Modřanská vinice

Chuchelská 1, Praha 12 – Modřany
50°00'39.5"N 14°24'13.3"E

V Praze leží nejjižnější a je poskládaná z malých parcel, které mají pronajaté členové Českého zahrádkářského svazu. Každý hospodář na přiděleném pozemku, vinice je tak přehlídkou mnoha odrůd, způsobů řezu a vedení révy, později i vín. Záznam o pěstování révy v Modřanech na jižních svazích pod soutokem Vltavy s Berounkou obsahuje již listina knížete Soběslava II. z roku 1178, který tuto vinici daroval Vyšehradské kapitule. Během řady staletí své historie byla ve vlastnictví církevním i světském. Dřívější název Arcibiskupská získala po roce 1715, po připsání pražskému arcibiskupství. To ji počátkem 19. století nově osadilo a rozšířilo až na plochu 2 ha. Ve 20. letech 20. století byla prodána, v roce 1929 vymrzla, byla přeměněna na ovocný sad a zpustla. Znovu ožila péčí zahrádkářů roku 1987. Ti dnes hospodáří na ploše 1,5 ha. Vinice společně s ovocným sadem, stylově zrekonstruovaným viničním domem a obnovenou stodolou s restaurací, opět tvoří původní viniční usedlost.

MHD spojení: Tramvaj – 17, 20 (Modřanská škola)
Autobus – 117 (Modřanská škola)

Zilvarovy vinice

Pod Lisem 91/6, Praha 8 – Troja
50°07'02.27"N 14°26'00.07"E

Černá břidlice, blízká Vltava a svažité kopce. To jsou Zilvarovy vinice. O révu se starají na 2 ha vlastních vinic v ekologickém režimu. Jejich kmenitá půda přes den kumuluje teplo a drží ho i po soumraku, naopak nad ránem jsou teploty velmi nízké. Ale právě tyto teplotní výkyvy jsou tím, co pozitivně ovlivňuje výsledné aroma vína. Svahy dosahují sklonu až 60° a společně s blízkou řekou Vltavou zajišťují optimální podmínky pro pěstování odrůd Riesling a Pinot Noir. Historie vinařství zde sahá až do dob Karla IV. V 16. st. zde byla doložena existence usedlosti s funkčním lisem a vinicemi osázenými burgundskými odrůdami vinné révy. V 19. st. zde byl slavný Pomologický ústav, vzdělávající vinaře a ovocnáře. Současný majitel Ing. Zdeněk Zilvar DipWSET studoval problematiku vinařství na WSET v Londýně a na Fakultě enologie a vinohradnictví UC Davis v USA.

Vstup přímo do vinohradu není z provozních důvodů umožněn.

MHD spojení: Tramvaj – 17 (Trojská)
Autobus – 112, 234 (Trojská)

vinice na Vítkově

Tachovské náměstí 290/5, Praha 3 – Žižkov
50°5'17.109"N 14°27'12.367"E

Viniční svah při vstupu do parku na vrchu Vítkově z Tachovského náměstí byl založen v roce 2019 jako nový fragment kulturní krajiny v rámci areálu parku. Zároveň je i oživenou připomínkou historického využívání jižních straní Vítkova pro pěstování vinné révy již od doby Karla IV., o čemž svědčí i dochované veduty. Jedná se současně o prudec se svažující val nad cyklostezkou s jedinečným výhledem na starou zástavbu Žižkova. Jeho rozloha činí cca 1 340 m² a je osázen 686 hlavami stolní a moštové vinné révy pěstovanými u akátových kůlů v šesti až sedmi řadách. Svah je zde z péstebních důvodů chráněn oplocením. Odrůdy vinné révy, které se na místě pěstují, jsou Merzling – bílá, Souvignier gris – růžová a Rondo – červená. Tyto odrůdy jsou z důvodu své nenáročnosti na prostředí a chemickou ochranu výrazně ekologické.

MHD spojení: Autobus – 133, 175, 207 (Tachovské náměstí)

Putování vinicemi hlavního města

Památkově chráněná území i nevšední výhledy

Výjimečně zpřístupněné městské i soukromé vinice

Na vybraných vinicích ochutnávka a informace přímo od vinařů

Příležitost objevit Prahu v nových souvislostech

prague
city tourism

IPR
PRAHA

prazskevinice.cz | praha.eu | prague.eu

